

SECRETARIA GENERALIS
SYNODI

SECRETARIA GENERAL DEL SÍNODE
XVI ASSEMBLEA GENERAL ORDINÀRIA DEL SÍNODE DELS BISBES

Cap a l'octubre de 2024

A continuació es recullen les indicacions, elaborades i aprovades pel Consell Ordinari de la Secretaria general del Sínode, sobre **els passos a fer en els mesos que ens separen de la Segona Sessió de l'Assemblea sinodal (octubre de 2024)**, per a continuar el camí desitjat i llançat pel Sant Pare el 9 d'octubre de 2021: *Per una Església sinodal. Comunió, participació, missió*.

El procés del Sínode 2021-2024, en conjunt, és la font d'inspiració per a continuar el camí. Els qui han participat en els encontres sinodals en els diferents nivells de la fase d'escolta i consulta, i encara més els participants a la Primera Sessió, han fet experiència concreta d'una Església que es descobreix plural i pot viure les diferències com a riquesa, en la comunió. Aquesta experiència constitueix una paraula profètica adreçada a un món al qual li costa creure que la pau i la concòrdia són possibles. Som cridats i enviats pel Ressuscitat per a anunciar l'Evangelí al món d'avui: créixer com a Església sinodal és una manera concreta de respondre a aquesta crida i a aquesta missió.

El testimoni dels que han participat en l'Assemblea és preciós: el seu relat pot transmetre la riquesa d'una experiència que cap text no pot condensar i que, en canvi, constitueix una part irrenunciable del do que hem rebut. L'encontre sinodal entre germans i germanes que es reconeixen els uns als altres com a deixebles cridats i enviats pel Senyor és una gràcia i una font d'alegria. D'aquesta experiència neix el desig de compartir aquest do, implicant en aquest dinamisme un número cada vegada més gran de persones.

A més del relat dels participants, el fruit de la Primera Sessió està recollit a l'*Informe de síntesi*, aprovat al final dels treballs i disponible en un gran nombre de llengües a la pàgina web del Sínode 2021-2024 (www.synod.va)*, que constitueix el punt de referència per a l'itinerari del Poble de Déu en el temps que hi ha entre les dues Sessions. En particular, el procés sinodal prosseguirà a través d'algunes directrius que entrellacen de diverses maneres els tres nivells sobre els quals hem treballat successivament fins ara: el nivell de cada Església local, el de les agrupacions d'Esglésies (nacionals, regionals i continentals) i el de l'Església en el seu conjunt. Com ens ha recordat el Sant Pare en aprovar aquestes línies de treball, «el Sínode és sobre la sinodalitat i no sobre aquest o aquell altre tema... L'important és *com* es fa la reflexió, és a dir, de manera sinodal».

En aquesta línia s'ha desenvolupat el procés fins ara, i sempre en aquesta línia estem cridats a desenvolupar el treball de la Primera Sessió, durant la qual **l'Assemblea ha afrontat de manera sinodal temàtiques de gran importància**, registrant convergències, indicant qüestions a afrontar i formulant propostes. Es tracta de qüestions de gran importància, **algunes de les quals demanen ser tractades a nivell de tota l'Església i en col·laboració amb els Dicasteris de la Cúria romana**, com, per exemple, l'estudi preliminar en vista a l'actualització del CIC i del CCEO (*Informe de síntesi*, cap. 1 lletra r), de la *Ratio fundamentalis* sobre la formació dels ministres ordenats (cap. 11 lletra j), del document *Mutuae*

* La versió catalana de l'*Informe de síntesi* esmentat es pot consultar a: <http://giec.tarraconense.cat/wp-content/uploads/sites/97/2023/11/CAT-Sintesi-primera-sessio-Sinode-1.pdf> (N. Tr.).

relationes (cap. 10 lletra g); o l'aprofundiment de la recerca teològica i pastoral sobre el diaconat i, de manera més específica, sobre l'accés de les dones al diaconat (cap. 9 lletra n), etc. Com a fruit del treball d'una Assemblea sinodal, **es presentarà al Sant Pare un llistat d'aquests temes**. Sobre els que ell indicarà, es convocaran a treballar-hi de manera sinodal grups d'experts de tots els continents, amb la implicació dels Dicasteris competents de la Cúria romana, en un dinamisme eclesial coordinat per la Secretaria general del Sínode. A la Segona Sessió d'octubre de 2024 es presentarà un informe sobre la marxa d'aquests treballs.

1. Una pregunta guia per a aprofundir

Les Esglésies locals i les agrupacions d'Esglésies són cridades en primer lloc a contribuir en l'aprofundiment d'alguns aspectes de l'*Informe de síntesi* fonamentals per al tema del Sínode, a partir d'una pregunta guia:

«COM es pot ser Església sinodal en missió?»

L'objectiu és identificar **els camins a recórrer i els instruments a adoptar** en els diversos contextos i circumstàncies, per a posar en relleu l'originalitat de cada batejat i de cada Església en la missió única d'anunciar el Senyor ressuscitat i el seu Evangeli al món d'avui. No es tracta, per tant, de limitar-se al pla de les millores tècniques o de procediment que facin més eficaces les estructures de l'Església, sinó de treballar en les formes concretes del compromís missioner al qual som cridats, en el dinamisme entre unitat i diversitat propi d'una Església sinodal.

En aquest sentit, és d'ajuda rellegir el n. 27 de l'Exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*: «Somio amb una opció missionera capaç de transformar-ho tot, perquè els costums, els estils, els horaris, el llenguatge i tota estructura eclesial esdevingui un camí adequat per a l'evangelització del món actual més que per a l'autopreservació. La reforma d'estructures que exigeix la conversió pastoral només pot entendre's en aquest sentit: procurar que totes elles esdevinguin més missioneres, que la pastoral ordinària en totes les seves instàncies sigui més expansiva i oberta, que col·loqui els agents pastorals en constant actitud de sortida i afavoreixi així la resposta positiva de tots aquells que Jesús convoca a la seva amistat. Com deia Joan Pau II als bisbes d'Oceania, "tota renovació en el si de l'Església ha de tendir a la missió per objectiu per tal de no caure presa d'una mena d'introversió eclesial"». L'horitzó cap al que es projecta el treball d'aprofundiment a partir de la pregunta guia és, per tant, una reforma animada per l'impuls cap a la missió que Crist ens ha confiat, sostinguda per la conversió pastoral que l'Esperit, que segons la promesa del Senyor mai no ens deixa sols, ens convida a realitzar i fa possible.

1.1 Els dos nivells de l'aprofundiment

La pregunta guia demana ser abordada en dos nivells, tenint sempre com a referència l'*Informe de síntesi* en el seu conjunt.

- a) A nivell de cada Església local: **COM es pot posar en relleu la corresponsabilitat diferenciada en la missió de tots els membres del Poble de Déu?** Quines modalitats de relació, estructures, processos de discerniment i decisió respecte a la missió permeten reconèixer-la, configurar-la, promoure-la? Quins ministeris i organismes de participació poden renovar-se o introduir-se per a expressar millor aquesta corresponsabilitat? A l'*Informe de Síntesi*, es pot fer referència específicament als capítols 8-12, 16 i 18.
- b) A nivell de les relacions entre Esglésies, entre agrupacions d'Esglésies a diferents nivells i amb el bisbe de Roma: **COM es pot articular creativament aquestes relacions per a trobar «un equilibri dinàmic entre la dimensió de l'Església en el seu conjunt i el seu arrelament local»** (*Informe de síntesi* cap. 5, lletra g)? Aquí es pot fer referència sobretot als capítols 13, 19 i 20 de l'*Informe de síntesi*.

1.2 Algunes indicacions per a organitzar el treball

A la pràctica, a partir de la pregunta guia i dels dos nivells indicats anteriorment, **cada Església local és convidada a fer una consulta ulterior**, determinant-ne les modalitats concretes en base al que sembli possible en el temps disponible. El primer pas consistirà en escollir la perspectiva amb què cal afrontar la pregunta guia, desenvolupant-ne els continguts de l'*Informe de síntesi*. Sent realistes, no serà possible examinar totes les implicacions. Per això, es convida cada Església local a concentrar-se en aquells aspectes en què cregui que pot fer una contribució a partir de les seves peculiaritats i de la seva experiència, compartint les bones pràctiques que representen brots de sinodalitat concreta. A partir del que es decideixi, cada Diòcesi o Eparquia transmetrà els fruits d'aquesta ulterior consulta a la Conferència episcopal o a l'Estructura jeràrquica oriental de la que forma part, en els temps i les formes que aquestes hagin indicat.

No es tracta de tornar a començar de zero o repetir el procés d'escolta i consulta que va caracteritzar la primera etapa. En aquesta etapa, a més dels organismes de participació a nivell diocesà i de l'equip sinodal ja constituït, serà important implicar **persones i grups que expressin una varietat d'experiències, competències, carismes, ministeris** dins del Poble de Déu i el punt de vista dels quals sigui particularment útil per a enfocar el "com": per exemple, ministres ordenats (en particular, rectors); altres responsables de la pastoral (per exemple, catequistes i responsables de comunitats de base i petites comunitats cristianes, particularment en algunes regions; responsables de delegacions o secretariats pastorals); consagrades i consagrats; responsables d'Associacions laicals, Moviments eclesials i noves Comunitats; persones que ocupen llocs de responsabilitat en institucions i organitzacions relacionades amb l'Església (escoles, universitats, hospitals, centres d'acollida, centres culturals, etc.); teòlegs i canonistes, etc.

Les **Conferències episcopals i les Estructures jeràrquiques orientals** són el punt de referència per a aquesta part del procés i **estan convidades a coordinar la recollida de les aportacions de les Diòcesis i Eparquies**, establint-ne maneres i calendari. També se les convida a continuar l'aprofundiment a partir de la mateixa pregunta guia al seu nivell i a nivell continental, segons el que es consideri oportú i realitzable.

Tant a nivell local com a nivell de les agrupacions d'Esglésies, la perspectiva d'un discerniment autènticament sinodal exigeix també la **contribució de la competència teològica i canonista, així com de les ciències humanes i socials**, implicant experts en aquestes disciplines i institucions acadèmiques presents en el territori.

Després de recollir les aportacions de les Diòcesis o Eparquies, les Conferències episcopals i les Estructures jeràrquiques orientals, així com les Diòcesis que no pertanyen a cap Conferència episcopal, **tenen la tasca d'elaborar una síntesi d'una extensió màxima de 8 pàgines**, que s'enviarà a la Secretaria general del Sínode abans del 15 de maig de 2024. Sobre la base del material recollit d'aquesta manera es procedirà a la redacció de l'*Instrumentum laboris* de la Segona Sessió.

2. Mantenir viu el dinamisme sinodal

Custodiar i revifar la dinàmica sinodal que ha implicat tot el Poble de Déu durant els dos darrers anys és tan important com el treball d'aprofundiment i consulta descrit anteriorment. Més ben dit, la Primera Sessió ha assenyalat com a prioritat «l'ampliació del nombre de persones implicades en els camins sinodals, superant els obstacles a la participació sorgits fins ara» (*Informe de síntesi*, cap. 1, lletra m), indicant també diferents modalitats i grups de persones a qui s'ha d'estar atents, inclòs l'entorn digital.

Amb aquesta finalitat, es convida les Esglésies locals a tornar a recórrer tot l'*Informe de síntesi* i recollir-ne les peticions més d'acord amb la seva situació. Sobre aquesta base, podran **promoure les iniciatives més adequades per a implicar tot el Poble de Déu** (activitats formatives, aprofundiments teològics, celebracions en estil sinodal, consultes de la base, escolta de les poblacions minoritàries i dels grups que viuen en condicions de pobresa i marginació social, espais on abordar qüestions controvertides, etc.), utilitzant els mètodes ja experimentats amb èxit durant la primera fase, en particular la conversa en l'Esperit. Les Congregacions religioses, els Instituts de vida consagrada, les Associacions

laicals, els Moviments eclesials i les noves Comunitats també són convidades a fer el mateix, contribuint al treball de les Diòcesis i Eparquies on són presents. L'objectiu és mantenir viu aquest dinamisme d'escolta i diàleg amb tothom, de manera especial amb els que romanen més als marges de la vida de l'Església, que la primera fase del procés sinodal va posar en marxa i que ha donat fruits significatius.

Cada Església local que ho desitgi podrà **transmetre** a la Conferència episcopal o a l'Estructura jeràrquica oriental a la qual pertany **un breu testimoni del treball realitzat i de les experiències viscudes (com a màxim de dues pàgines), compartint una bona pràctica** que consideri significativa per a fer créixer un dinamisme sinodal missioner. Les Conferències episcopals i les Estructures jeràrquiques orientals s'encarregaran d'enviar-les a la Secretaria general, sempre abans del 15 de maig del 2024.

Aquestes aportacions no constituiran directament matèria del discerniment de l'Assemblea durant la Segona Sessió, però es posaran a disposició dels seus membres. El seu objectiu és ajudar a compondre un marc on situar els treballs de l'Assemblea. L'intercanvi d'experiències i de bones pràctiques podrà també **activar dinàmiques d'encontre i col·laboració entre les Esglésies** que se sentiran cridades a afrontar les mateixes qüestions.

3. Els subjectes responsables i les seves tasques

Els subjectes principals del camí entre les dues Sessions de l'Assemblea són totes i cadascuna de les Esglésies locals. En aquesta fase, cada bisbe diocesà o eparquial juga un paper d'impuls insubstituïble: li correspon obrir i acompanyar aquesta consulta ulterior a la seva Diòcesi o Eparquia, i després validar-ne els resultats.

Per a conduir i animar aquest procés, se suggereix posar en relleu la contribució dels membres de l'Assemblea Sinodal provinents de cada territori, així com de l'equip sinodal constituït a la fase anterior en els diferents nivells.

Es demana a les Conferències episcopals i a les Estructures jeràrquiques orientals que es comprometin directament en el treball d'aprofundiment al seu nivell, i que exerceixin un paper de coordinació de les Esglésies locals. En particular,

1) Pel que fa al treball d'aprofundiment basat en la pregunta guia, es demana a les Conferències episcopals i a les Estructures jeràrquiques orientals:

- que acompanyin aquest procés, oferint a les Esglésies locals indicacions sobre les maneres i el calendari de la consulta;
- que tinguin cura de l'aprofundiment de la pregunta guia també a nivell de les agrupacions d'Esglésies, segons els mètodes que considerin oportú adoptar;
- que elaborin una síntesi de les aportacions rebudes o elaborades i l'enviïn a la Secretaria general del Sínode abans del 15 de maig.

2) Pel que fa al compromís de mantenir viu el dinamisme sinodal, es demana a les Conferències episcopals i a les Estructures jeràrquiques orientals:

- que continuïn promovent iniciatives per a créixer com a Església sinodal en missió també a nivell d'agrupacions d'Esglésies;
- que recullin els testimonis i les bones pràctiques que les Diòcesis i Eparquies voldran compartir i els enviïn tots, sense sintetitzar-los, a la Secretaria general del Sínode, sempre abans del 15 de maig.

Vaticà, 11 de desembre de 2023